

Plan för ordnande av arbetskraftsservice och Vandas beslut om att ordna arbetskraftsservice självständigt

VD/5817/00.01.01.01/2023

PT/STV/EV/JR/MT/AP

Enligt 8 kap. 1 § i förvaltningsstadgan svarar stadsstyrelsen för sysselsättningen, livskraften och ekonomin enligt den strategi som godkänts av stadsfullmäktige. Stadsstyrelsen beslutar också bland annat om användningen av stadens yttranderätt, givandet av framställningar och utlåtanden till utomstående samt avtal som rör hela staden. Enligt 4 kap. 14 § 1 mom. i kommunallagen (410/2015) utövar fullmäktige kommunens beslutanderätt vilket betyder att beslutanderätten hör till fullmäktige om inte något annat föreskrivs eller om inte fullmäktige har delegerat beslutanderätten till kommunens övriga myndigheter med stöd av 91 § i kommunallagen eller en speciallag. Fullmäktiges beslutanderätt har ansetts omfatta bland annat kommunens ställningstagande i viktiga ärenden som gäller kommunen. De ärenden som är föremål för detta beslutsförslag kan anses höra till fullmäktiges beslutanderätt, eftersom det handlar om viktiga ärenden som gäller Vanda stad, och där fullmäktige inte uttryckligen har delegerat sin beslutanderätt till andra organ.

Detta beslutsförslag inklusive motiveringarna gäller fullgörandet av kommunens upplysningsskyldigheter som föreskrivs i 15 § i *lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023, nedan lagen om ordnande)*. Enligt 2 mom. i lagen ska en kommun som har beslutat att ordna arbetskraftsservice självständigt ge in beslut om detta till arbets- och näringsministeriet inom två veckor från det att beslutet fattas. I samband med detta ska enligt 4 mom. också en *plan för hur arbetskraftsservicen kommer att ordnas* ges in, vars innehållsmässiga kriterier fastställs i samma moment. Enligt 3 § 1 mom. i *lagen om införande av lagen om ordnande av arbetskraftsservice och vissa lagar som har samband med den (383/2023, nedan lagen om införande)* ska kommunen lämna tidigare nämnda handlingar till arbets- och näringsministeriet senast 31 oktober 2023 för att fullgöra upplysningsskyldigheten. Om upplysningar inte lämnas inom den tidsfrist som avses i 1 mom., ska arbets- och näringsministeriet inleda det förfarande för bildande av sysselsättningsområde som avses i 16 § i lagen om ordnande. De lokaler avsedda för ordnande av arbetskraftsservice övergår i arbetskraftsmyndigheternas besittning den 1 januari 2025 med stöd av 8 § i lagen om införande, om inte kommunen meddelar före den 31 oktober 2023 i samband med tidigare nämnda upplysningar att den inte vill ta emot lokalerna. Statens utvecklings- och förvaltningscenter (UF-center) överför lokalernas hyresavtal till arbetskraftsmyndigheterna. Vanda stad har för avsikt att ta emot lokalerna.

Reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024 syftar till att nå positiva sysselsättningseffekter genom att överföra organiseringsansvaret för arbetskraftstjänsterna till kommunerna som känner till kommuninvånarnas behov och kan utnyttja de möjligheter som det kommunala ekosystemet (partnerskap osv.) inom sysselsättningen erbjuder. I reformen utökas kommunernas ansvar för finansieringen av arbetslöshetsförmåner till att gälla förutom arbetsmarknadsstödet också grunddagpenningen och grunddelen av den inkomstrelaterade dagpenningen. Finansieringsansvaret uppgår inledningsvis till 10 procent, efter att den arbetssökande har fått arbetslöshetsförmån för 100 dagar, och ökar stegvis ju längre arbetslösheten varar. Kommunens andel är som högst 50 procent efter att den arbetssökande har fått arbetslöshetsförmån för 700 dagar. Kommunens finansieringsansvar avbryts inte heller när det gäller arbetslöshetsförmån som betalas ut för perioden för sysselsättningsfrämjande tjänster. Med ett skärpt ansvar styr lagstiftaren kommunerna mot en effektiv skötsel av sysselsättningen.

Lagarna som är av störst betydelse för reformen är lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023, lagen om ordnande), lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (381/2023) samt lagen om införande av lagen om ordnande av arbetskraftsservice och vissa lagar som har samband med den (383/2023, lagen om införande). På grund av reformen har ändringar föreskrivits i över 40 andra lagar. Enligt 5 § i lagen om införande överförs organiseringsansvaret för arbetskraftstjänsterna och därtill hörande uppgifter till de i lagen om ordnande avsedda kommunbaserade arbetskraftsmyndigheterna den 1 januari 2025. Reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024 har också en stark koppling till reformen av integrationslagen (s.k. KOTO24-reformen). Lagen om främjande av integration (681/2023) träder i kraft samtidigt i början av år 2025.

Förberedelserna inför reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024 har börjat i Vanda stad med stadsdirektörens beslut om grundande av en beredningsarbetsgrupp 25.1.2022 VD/344/00.01.01/2022. Till beredningsarbetsgruppens uppgifter hör bl.a. beredning av överföringen av arbets- och näringstjänster på stadsnivå, beredning av genomförandet av Kervo-samarbetet och genomförande av samarbetet i huvudstadsregionen inom den framtida modellen. Till beredningsarbetsgruppen har ursprungligen, utöver de olika aktörerna i Vanda stad, också hört representanter för Kervo stad, och flera underarbetsgrupper med egna ansvarsområden har också inrättats i anslutning till gruppen.

I underarbetsgruppen för organiseringsansvar som bestått av representanter från båda städerna har man berett ett intentionsavtal för att inrätta Vanda-Kervo sysselsättningsområde. Vanda stadsstyrelse har 19.12.2022, 17 § vid godkännandet av avtalet förutsatt att också Kervo stad godkänner avtalet före 31.1.2023, eller så ordnar Vanda arbets- och näringstjänsterna självständigt. Kervo stad har ändå beslutat i februari 2023 att ansöka om sådant undantag som avses i 4 § i lagen om införande för att få ordna arbetskraftstjänster självständigt. I underarbetsgruppen för organiseringsansvar har man därför berett ett förnyat intentionsavtal om samarbetet mellan Vanda och Kervo stad som organiseringsansvariga arbetskraftsmyndigheter. Detta baserar sig på utgångspunkten att statsrådet fastställer Kervos rätt att ordna arbetskraftsservice, även om arbetskraftens mängd inte uppfyller den mängd på 20 000 personer som förutsätts i 12 § i lagen om ordnande när det gäller att själv ordna arbetskraftsservice. Intentionsavtalet uttrycker parternas gemensamma vilja till inbördes samarbete och ett partnerskap som självständiga organiseringsansvariga arbetskraftsmyndigheter. Båda städerna har godkänt det förnyade intentionsavtalet i februari 2023 (Vanda stadsstyrelse 27.2.2023 13 §). Kervo har efter det här fokuserat på det egna självständiga beredningsarbetet inför reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024.

Enligt 12 § 1 mom. i lagen om ordnande kan kommuner vars arbetskraft uppgår till minst 20 000 personer själva ordna den arbetskraftsservice som omfattas av kommunens organiseringsansvar. Eftersom arbetskraften i Vanda uppgår till 128 300 personer, uppfylls det lagstadgade kriteriet för att självständigt ordna arbetskraftsservice helt tydligt. Syftet med Vanda stads plan för ordnandet är att visa att staden har förutsättningarna att klara av att självständigt ordna den offentliga arbetskraftsservicen som överförs från staten.

Planen för ordnandet hänför sig lagstiftningstekniskt sett till fullgörandet av de upplysningsskyldigheter som anges i 15 § i lagen om ordnande inom den tidsfrist som lagstiftaren fastställt. Därefter kommer de sakinnehåll som nämns i planen för ordnandet att preciseras ytterligare i takt med att beredningen av reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024 framskrider.

I bilagan *Anvisningar om inlämning och behandling av sysselsättningsområdenas anmälningar* och *Anvisningar till kommunerna om planen för ordnande av arbetskraftsservice* som ingår i arbets- och

näringsministeriets anvisning VN/17693/2023 som riktats till kommunerna 7.6.2023, konstateras att den eftersträlvade tidsplanen är att ANM ger information om de färdiga sysselsättningsområdena 27.11.2023. Med ett färdigt sysselsättningsområde avses en situation där sysselsättningsområdets kriterier uppfylls och det inte finns oklarheter i angränsande områden. Kervo stads beslut om att ansöka om sådant undantag som avses i 4 § i lagen om införande för att ordna arbetskraftstjänster självständigt, kommer sålunda att påverka Vanda stads situation.

Enligt 16 § 1 mom. i lagen om ordnande (s.k. stupstocksbestämmelsen) ska statsrådet, om den i 12 § avsedda arbetskraften i en kommun understiger 20 000 personer och statsrådet inte har beviljat ett sådant tillstånd som avses i 4 § i lagen om införande, och kommunen blir utanför ett sysselsättningsområde, besluta att ett sysselsättningsområde bildas eller att kommunen ingår i ett sysselsättningsområde samt bestämma kostnadsfördelningen, förvaltningsmodellen, de principer enligt vilka tjänsterna och uppgifterna ska organiseras och annat som är nödvändigt för att organisera samarbetet och som kommunerna inte har avtalat om. Innan statsrådet fattar beslutet ska det höra de berörda kommunerna och det berörda sysselsättningsområdet. Statsrådets beslut om villkoren för samarbetet är i kraft tills de berörda kommunerna avtalar något annat.

I den tidigare nämnda anvisningen 7.6.2023 konstateras att målet är också att kommunerna ska höras om utkastet till beslutsförslag 27.11.2023–2.2.2024 (stupstock och undantagstillstånd). Stadsrådet har för avsikt att fatta beslut om sysselsättningsområdena 29.2.2024.

Kommunernas upplysningar om organiseringsansvaret ska lämnas in senast 31.10.2023 enligt anvisningen 7.6.2023. Handlingarna ska ha godkänts av kommunens behöriga organ, men handlingarna förutsätts med tanke på tidsplanen inte ha vunnit laga kraft vid tidpunkten för inlämnandet.

Stadsstyrelsen 18.9.2023 § 16

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att

- a) Vanda stad ordnar arbetskraftsservice självständigt och
- b) det bifogade utkastet till Vanda stads plan för ordnande av arbetskraftsservice godkänns

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 9.10.2023 § 10

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) Vanda stad ordnar arbetskraftsservice självständigt och att
- b) godkänna det bifogade utkastet till Vanda stads plan för ordnande av arbetskraftsservice

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsfullmäktige lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:

”Enligt 8 kap. 1 § i förvaltningsstadgan svarar stadsstyrelsen i sista hand för sysselsättningen, livskraften och ekonomin enligt den strategi som godkänts av stadsfullmäktige. Vidare enligt 8 kap. 4 § i förvaltningsstadgan styr stadsstyrelsens koncernsektion beredningen av näringsprogrammet, lägger fram ett förslag för stadsstyrelsen (och vidare till stadsfullmäktige för beslut), följer upp genomförandet av näringsprogrammet och styr och följer upp hur sysselsättningen sköts.

Sysselsättning-, närings- och integrationsservicens framtida uppgifter är så omfattande och viktiga att de ska omfattas av politisk styrning. Huvudansvaret för styrningen och uppföljningen ligger hos koncernsektionen. Utifrån erfarenheter och iakttagelser bedömer man styrningens uppdateringsbehov under nästa fullmäktigeperiod.”

Bilagor:

– Vanda stads plan för ordnande_UTKAST

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Susanna Taipale-Vuorinen, direktör för sysselsättnings- och integrationsservicen, tfn 0400 444 883

Eija Väätäinen, sysselsättningschef, tfn 040 481 0685

Janne Riipinen, jurist, tfn 040 500 2745 fornamn.efternamn@vantaa.fi